

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ

Συντονιστής

Μαρία Θεοδώρου, αρχιτέκτων, Διευθύντρια SARCHA

Συμμετέχοντες

Θεοτόκης Θεοδούλου, Αρχαιολόγος (Εφορεία Εναλίων Αρχαιοτήτων)

Δημήτρης Κουρκουμέλης-Ροδόσταμος, Αρχαιολόγος (Εφορεία Εναλίων Αρχαιοτήτων)

Νίκος Μπελαβίλας, αρχιτέκτων-πολεοδόμος, λέκτωρ ΕΜΠ

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Διεύθυνση Προγράμματος

Δρ Μαρία Θεοδώρου, SARCHA

Οργανωτική Ομάδα Β.Χ.Μ.

Γιάννα Αδαμοπούλου, Κατερίνα Χόινα, Μάγδα Ζήνδρου, Έλενα Μπέτζου,

Άγγελος Παπανικολάου, Γιάννης Σταυρινός, Δρ Γιασμίνια Μωυσειδου,

Δημήτρης Νικολάου, Μυρτώ Δαυίδ

Επιτροπή επιλογής προτάσεων

Καλλιόπη Κοντόζογλου (αρχιτέκτων - 3SK architects)

Δρ Γιάννης Σταυρακάκης (αναπληρωτής καθηγητής Α.Π.Θ)

Δρ Μαρία Θεοδώρου (διευθύντρια SARCHA)

Δρ Ivana Wingham (Brighton University UK)

ΧΟΡΗΓΟΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ

Διεκδικώντας την Ακτογραμμή

Διεθνή γεγονότα αρχιτεκτονικής έρευνας 2008

www.byzantinemuseum.gr/unbuilt/unbuilt.htm

Το Ά-κτιστο, μια έννοια αρχιτεκτονική που έχει συνδεθεί ιστορικά με τα επονομαζόμενα ουτοπικά ή οραματικά αρχιτεκτονικά σχέδια καθώς και με τη λειτουργία του σχεδίου και της αρχιτεκτονικής γραφής ως εργαλείων κριτικής αποτελεί το θέμα ενός σύνθετου ετήσιου προγράμματος συνεχούς ροής, το οποίο περιλαμβάνει εκθέσεις μικρής κλίμακας, διαλέξεις, συζητήσεις, σεμινάρια, εργαστήρια, συνέδρια και άλλες διεθνείς εκδηλώσεις σχετικές με την αρχιτεκτονική.

Οι 60 εκδηλώσεις επιλέχθηκαν μετά από ανοικτή διεθνή διαδικασία υποβολής προτάσεων, στοχεύουν στην απόδοση όλων των πτυχών του Ά-κτιστου στο ιστορικό και σύγχρονο πλαίσιο και έχουν ταξινομηθεί σε μηνιαίες θεματικές ενότητες:

Μάιος 2008

Οικονομίες της Οικοδόμησης

Σώμα / Ψυχή, Ιούνιος 2008

Ά-κτιστη Πόλη, Ιούλιος 2008

Ήχος / Σιωπή - Θεολογία, Σεπτέμβριος 2008

Τέχνη, Οκτώβριος 2008

Τα Κοινά, Νοέμβριος 2008

Γενεαλογίες του Ά-κτιστου, Δεκέμβριος 2008

BYZANTINO ΚΑΙ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
SARCHA / Αρχιτεκτονικοί Αγωγοί

Οικονομίες της Οικοδόμησης

ΔΙΕΚΔΙΚΩΝΤΑΣ ΤΗΝ ΑΚΤΟΓΡΑΜΜΗ Συζήτηση 30/05/2008 (19.00-21.00)

Η συζήτηση φιλοξενεί δύο αρχαιολόγους και έναν αρχιτέκτονα που, από τη δική του σκοπιά καθένας, επιχειρούν να θέσουν ζητήματα που αφορούν το άκτιστο σε σχέση με την παράκτια ζώνη στις παρούσες συνθήκες. Τη συζήτηση θα συντονίσει η Διευθύντρια της SARCHA **Μαρία Θεοδώρου**.

Θεοτόκης Θεοδούλου – Δημήτρης Κουρκουμέλης-Ροδόσταμος Το Άκτιστο στη Θάλασσα: Η θάλασσα και οι ζώνες του αιγιαλού και παραλίας, στις οποίες ασκεί αρμοδιότητα η Εφορεία Εναλίων Αρχαιοτήτων αποτελούν χώρο ο οποίος δομείται με τον ένα ή το άλλο τρόπο (λιμενικά έργα, έργα αντιστήριξης, μονάδες ιχθυοκαλλιέργειών, διελεύσεις αγωγών, καλωδίων, κλπ.) και ταυτόχρονα φιλοξενεί υλικές μαρτυρίες του παρελθόντος (ναυάγια, λιμενικά έργα, κτιριακά ποντισμένα κατάλοιπα, κοκ.). Σύμφωνα με τη νομοθεσία για την εκτέλεση των σύγχρονων έργων και δραστηριοτήτων απαιτείται γνωμοδότηση και του Υπουργείου Πολιτισμού. Ως εκ τούτου, συχνά τίθεται το ερώτημα του άκτιστου χώρου για την προστασία των ενάλιων μνημείων ή η αναγκαιότητα συνύπαρξής τους με σύγχρονα έργα. Οι αρχαίες κατασκευές και δη τα λιμενικά έργα συγκεντρώνουν ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κυρίως τεχνικά, εξαιτίας του ότι δομούνται σε αενάως ρευστό περιβάλλον. Η σημασία τους μάλιστα είναι βαρύνουσα γιατί στις περισσότερες περιπτώσεις αποτέλεσαν τις μοναδικές πύλες επικοινωνίας της πόλης ενώ σε αυτά βασίστηκε η ναυτική δύναμη και δραστηριότητα στην οποία θεμελιώθηκε –κατά κόρον– η ανάπτυξη του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού. Η διατήρησή τους, η μελέτη τους και η διάχυση της πληροφορίας που τα συνοδεύει και το ζήτημα της ύπαρξης και της συνύπαρξής τους αποτελούν προβληματισμό που αντιμετωπίζεται από την Εφορεία μας θεωρητικά και πρακτικά σε καθημερινό επίπεδο.

Διεκδικώντας την Ακτογραμμή

Νίκος Μπελαβίλας, Διεκδικώντας την ακτογραμμή: Κατά μήκος της Αθηναϊκής ακτής, στο μεγαλύτερο τμήμα του θαλασσίου μετώπου, δρομολογήθηκε από τις αρχές της δεκαετίας μία νέα πορεία. Περιλαμβάνει ιδιωτικοποίηση των ανοικτών ακτών κολύμβησης, κατασκευή νέων ιδιωτικών λιμανιών για σκάφη αναψυχής και ιδιωτικοποίηση των παλαιών, οικοδόμηση μεγάλων συγκροτημάτων εμπορίου, αναψυχής, υπηρεσιών κ.α. στα brown fields, στα οικόπεδα δηλαδή της βιομηχανίας και των μεταφορικών υποδομών τα οποία έχασαν την παλαιά τους χρήση. Χαρακτηριστικά σημεία αυτής της διαδρομής, είναι η σχεδιαζόμενη ανάπτυξη στους χώρους της πρώην λιμενοβιομηχανικής ζώνης της Δραπετσώνας, η ιδιωτικοποίηση και οι επεκτάσεις στη Μαρίνα Ζέας στο κεντρικό παράκτιο μέτωπο του Πειραιά, ο αποκλεισμός των ακτών και η προτεινόμενη οικοδόμηση των εκτάσεων του πρώην αεροδρομίου στο Ελληνικό.

Όμως, οι οξείες αντιδράσεις λίγων θεσμικών οργάνων, κοινωνικών ομάδων και εντέλει κινημάτων πολιτών, γέννησαν μία νέα παράμετρο, η οποία δεν είχε συνυπολογισθεί. Ανέτρεψαν ή καθυστέρησαν τα σχέδια αναπτύξεων και κατάληψης των ακτών. Και στις τρεις περιπτώσεις, της Δραπετσώνας, της Ζέας και του Ελληνικού τα έργα ή δεν έγιναν ή καθυστερούν, λόγω των ισχυρών αντιστάσεων κινήσεων πολιτών και τοπικών κοινωνιών. Το μέγεθος της απώλειας κεφαλαίου για τους ιδιώτες είναι ασύλληπτο. Μεγάλο παράλληλα είναι και το μέγεθος της απώλειας της αξιοπιστίας των επίσημων φορέων άσκησης της πολεοδομίας στην Αθήνα. Τον ρόλο του και τη χαμένη τιμή της πολιτείας, καλύπτουν τελικά οι πολίτες, εκτρέποντας τον κρατικό και τον ιδιωτικό σχεδιασμό προς την κατεύθυνση της δημόσιας πόλης, διεκδικώντας αποτελεσματικά την ανάκτηση των ακτών της Αθήνας και του Πειραιά

ΒΥΖΑΝΤΙΝΟ & ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ - SARCHA /Αρχιτεκτονικοί Αγωγοί